

Zbirka predpisov Švedske agencije za promet

Predpisi Švedske agencije za promet o letenju z jadralnimi padali in zmaji;

sprejeti 9. aprila 2026.

Švedska agencija za promet v skladu z oddelki 6 in 25 poglavja 1, oddelkom 7 poglavja 2, oddelkoma 4 in 5 poglavja 4 ter oddelkom 3 poglavja 5 odloka o letalstvu (2010:770) predpisuje¹ naslednje.

Področje uporabe

Oddelek 1 Ti predpisi se uporabljajo za letenje z jadralnimi padali ali zmaji z motorjem ali brez njega na Švedskem. Predpisi se uporabljajo tudi za letenje v tujini, razen če je to v nasprotju z zakonodajo druge države. Ti predpisi se uporabljajo tudi za usposabljanje, izpitno preverjanje in izdajanje licenc za takšne dejavnosti na Švedskem.

Opredelitev pojmov

Oddelek 2. Za namene teh predpisov se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:

TSFS 2026:48

Objavljeno 17. aprila 2026

LETALSTVO

Serijski OPS

¹ Glej Direktivo (EU) 2015/1535 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. septembra 2015 o določitvi postopka za zbiranje informacij na področju tehničnih predpisov in pravil za storitve informacijske družbe.

<i>jadrarno padalo</i>	pomeni <i>zrakoplov</i> z motorjem ali brez njega, ki je težji od zraka, lahko vzleti in pristane peš ali s pomočjo gondole, opremljene z ustrezno napravo, in je sestavljen iz: 1. padala iz tekstila ali podobnega materiala, ki nima fiksnega okvirja in utrjevalnih delov, 2. vrvnic, 3. drsnikov in 4. sistema pasov;
<i>suha operativna masa</i>	pomeni maso celotnega <i>zmaja</i> brez goriva, voznika in potnikov;

TSFS 2026:48

<i>zmaj</i>	pomeni <i>zrakoplov</i> , ki je v svoji osnovni zasnovi prilagojen za vzletanje in pristajanje peš ali na kolesih in ima največjo <i>suho operativno maso</i> 70 kg in največjo hitrost 150 km/h;
<i>Zmaj z motorjem</i>	pomeni <i>zmaja</i> s pogonskim motorjem in največjo <i>suho operativno maso</i> 150 kg;
<i>nadzorovan zračni prostor</i>	pomeni zračni prostor z določenimi dimenzijami, v katerem se zagotavljajo storitve kontrole zračnega prometa v skladu z razvrstitvijo zračnega prostora;
<i>licenca</i>	pomeni dokument, ki dokazuje, da njegov imetnik izpolnjuje teoretične in praktične zahteve, ki jih je določila Švedska agencija za promet v skladu s temi predpisi;
<i>Pravila vizualnega letenja (VFR)</i>	pomeni pravila in postopke, ki se jih lahko upošteva, če so vremenske razmere dovolj ugodne, da pilot <i>zrakoplova</i> lahko vizualno nadzoruje višino <i>zrakoplova</i> in ga vodi ter vzdržuje razdaljo od ovir, zemlje ter drugih <i>zrakoplovov</i> .

Vzajemno priznavanje

Oddelek 3 Za blago, ki se zakonito trži v drugi državi članici Evropske unije ali Turčiji ali izvira iz države EFTA, ki je pogodbenica Sporazuma EGP, in se tam zakonito trži, se šteje, da je v skladu s temi določbami. Uporabo teh določb ureja Uredba (EU) št. 2019/515 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 19. marca 2019 o vzajemnem priznavanju blaga, ki se zakonito trži v drugi državi članici, in o razveljavitvi Uredbe (ES) št. 764/2008.

Usposabljanje in licenca

Oddelek 4 Inštruktorji in piloti imajo licenco, ki potrjuje, da inštruktor ali pilot izpolnjuje teoretične in praktične zahteve iz prilog 1 do 4.

Oddelek 5 Licence ali enakovredni dokumenti, ki jih izda tuji organ ali pooblaščen organizacija, veljajo tudi na Švedskem. To velja pod pogojem, da se usposabljanje in znanja štejejo za enakovredna tistim, ki se zahtevajo za švedsko licenco.

Za osebo s stalnim prebivališčem na Švedskem ti tuji dokumenti veljajo največ 12 mesecev. Nato jih je treba zamenjati za švedsko licenco.

2

Odgovornosti poveljujočega pilota

Oddelek 6 Poveljujoči pilot ne sme začeti leta, dokler se ne prepriča, da je jadralno padalo ali zmaj pravilno opremljen in vzdrževan v skladu z navodili proizvajalca.

Oddelek 7 Poveljujoči pilot je odgovoren za varno ravnanje z jadralnim padalom ali zmajem pred, med in po poletu. Poveljujoči pilot je odgovoren tudi za varnost morebitnih potnikov.

Oddelek 8 Če je na krovu jadralnega padala ali zmaja več kot ena oseba, mora biti pred vzletom jasno, kdo bo poveljujoči pilot med poletom.

Oddelek 9 Pred poletom mora poveljujoči pilot zagotoviti, da se načrtovani polet lahko izvede varno, ob upoštevanju izkušenj z letenjem, zmogljivosti jadralnega padala ali zmaja, prevladujočih vremenskih razmer, ovir, razmer v zračnem prostoru in drugega zračnega prometa.

Oddelek 10 Pri letenju v obveznem radijskem območju, v katerem se zahteva dvosmerne komunikacija s službami zračnega prometa in transponder, mora biti na krovu oprema, ki omogoča izpolnjevanje teh zahtev.

Pilot jadralnega padala ali zmaja, ki zaprosi za dovoljenje ali drugače komunicira s službami zračnega prometa,

uporablja klicni znak, sestavljen iz besede „flygskärm“ (jadrarno padalo) ali „hängglidare“ (zmaj), ki ji sledijo zadnja štiri mesta številke licence poveljujočega pilota.

Pravila v zraku

Oddelek 11. Letenje je dovoljeno samo podnevi in v skladu s pravili vizualnega letenja (VFR). Veljavna pravila vizualnega letenja so določena v Izvedbeni uredbi Komisije (EU) št. 923/2012 z dne 26. septembra 2012 o določitvi skupnih pravil zračnega prometa in operativnih določb v zvezi z navigacijskimi službami in postopki zračnega prometa ter spremembi Izvedbene uredbe (EU) št. 1035/2011 in uredb (ES) št. 1265/2007, (ES) št. 1794/2006, (ES) št. 730/2006, (ES) št. 1033/2006 in (EU) št. 255/2010.

Poveljujoči pilot mora imeti med letom jasen pogled na tla ali vodo.

Oddelek 12 Pri letenju nad gosto naseljenimi območji ali zbranimi skupinami ljudi na prostem veljajo pravila o najnižji letalni višini, določena v Izvedbeni uredbi Komisije (EU) št. 923/2012.

Poveljujoči pilot lahko v primerih, opisanih v točkah od 1 do 3, leti pod najmanjšo višino letenja, določeno v uredbi.

1. Pri letenju z motornim jadrarnim padalom ali zmajem se lahko najmanjša višina letenja zmanjša na višino 50 metrov nad tlemi, razen na posebej določenih območjih, kjer je dovoljeno letenje na nižji višini. Pri letenju na višini manj kot 50 metrov nad tlemi se zahteva pisno dovoljenje

TSFS 2026:48

od lastnika ali uporabnika zemljišča, kot tudi soglasje tistih, ki bi sicer lahko bili prizadeti.

2. Pri letenju z jadrarnim padalom ali zmajem brez motorja se lahko najmanjša višina letenja zmanjša brez omejitev.

3. Med vzletom in pristankom

Oddelek 13 Jadrarnega letala ali zmaja se ne sme uporabljati malomarno ali nepremišljeno, tako da bi bilo ogroženo življenje ali lastnina drugih oseb ali da bi bili ljudje ali živali prestrašeni ali vznemirjeni.

Oddelek 14 Za lete ob zori ali mraku mora biti jadralno padalo ali zmaj opremljen z rdečimi ali belimi utripajočimi lučmi, ki so čim bolj vsesmerne.

Oddelek 15 Letenje z motornim jadralnim padalom ali zmajem nad vodo se lahko izvaja le tako, da je v primeru okvare motorja mogoče pristati na kopnem ali na ledu, ki prenese obremenitev.

Tehnične zahteve

Oddelek 16 Opremo za letenje z jadralnimi padali ali zmaji odobri Švedska agencija za promet ali organizacija, na katero je Švedska agencija za promet prenesla naloge in pooblastila za nadzor dejavnosti z jadralnimi padali.

Register in identifikacijska oznaka

Oddelek 17 V primeru motornih jadralnih padal in zmajev morajo organizacije, na katere je Švedska agencija za promet prenesla naloge in pooblastila v zvezi z nadzorom zadevnih letalskih operacij, voditi register, ki vsebuje ažurne podatke o lastniku, znamki, modelu in serijski številki.

Izvzetja

Oddelek 18. Švedska agencija za promet lahko odobri izjeme od teh predpisov.

-
1. Ti predpisi začnejo veljati dne 4. maja 2026.
 2. Ti predpisi razveljavljajo:
 - a) predpise Švedske uprave za civilno letalstvo (LFS 2007:44) o letenju z jadralnimi padali; in
 - b) predpise Švedske uprave za civilno letalstvo (LFS 2007:60) o letenju z zmaji.

V imenu Švedske agencije za promet

JONAS BJELFVENSTAM

Magnus Axelsson
(Oddelek za civilno letalstvo in pomorstvo)

Izdajatelj: Kristina Nilsson, Švedska agencija za promet, Norrköping ISSN 2000-1975

Licenca

Priloga 1

Priloga 1. za inštruktorje letenja z jadralnimi padali in zmaji brez motorja

Jadralna padala brez motorja – pogoji za začetek usposabljanja inštruktorjev

Vložnik:

1. ima veljavno neomejeno licenco za jadralno padalstvo najmanj 12 mesecev,
2. je opravil vsaj 500 letov,
3. je opravil vsaj 150 ur letenja,
4. izpolnjuje zahteve za sprejem, določene v odobrenih programih usposabljanja, in
5. je primeren za inštruktorja in ima sposobnost poučevanja.

Zmaji brez motorja – pogoji za začetek usposabljanja inštruktorjev

Vložnik:

1. ima veljavno neomejeno licenco za letenje z zmaji najmanj 12 mesecev,
2. je opravil vsaj 100 ur letenja,
3. izpolnjuje zahteve za sprejem, določene v odobrenih programih usposabljanja, in
4. je primeren za inštruktorja in ima sposobnost poučevanja.

Pogoji za pridobitev licence

Vložnik:

1. je star najmanj 18 let,
2. je opravil usposabljanje, ki ga je odobrila Švedska agencija za promet, za inštruktorja za letenje z jadralnim padalom ali zmajem brez motorja,
3. je kot pomočnik inštruktorja poučeval vsaj štiri študente in
4. je uspešno opravil teoretične in praktične preizkuse pred izpraševalcem, ki ga je imenovala Švedska agencija za promet.

Priloga 2. za pilota jadralnega padala ali zmaja brez motorja

Pogoji za začetek tečaja usposabljanja

Vložnik:

1. je star vsaj 15 let in 2. je fizično primeren.

Pogoji za pridobitev licence

Vložnik:

1. je star najmanj 16 let,
2. je opravil tečaj usposabljanja, ki ga je odobrila Švedska agencija za promet, in
3. je uspešno opravil teoretične in praktične preizkuse pred izpraševalcem, ki ga je imenovala Švedska agencija za promet.

Pogoji za ohranitev veljavnosti licence

Da bi licenca ostala veljavna, je moralo biti v zadnjih 12 mesecih opravljenih vsaj 10 vzletov in pristankov. V nasprotnem primeru mora imetnik licence opraviti nov praktični preskus in ga uspešno prestati.

Če je bila licenca neveljavna več kot 36 mesecev, mora imetnik licence opraviti tudi nov teoretični izpit.

Priloga 3. za inštruktorje letenja z jadralnimi padali in zmaji z motorjem

Jadralno padalo z motorjem

Pogoji za začetek tečaja usposabljanja za inštruktorja

Vložnik:

1. ima veljavno licenco za motorna jadralna padala najmanj 24 mesecev,
2. je opravil najmanj 200 ur letenja z motornim jadralnim padalom,
3. ima dobro znanje o načrtovanju poletov;
4. izpolnjuje zahteve za sprejem, določene v odobrenih programih usposabljanja, in
5. je primeren za inštruktorja in ima sposobnost poučevanja.

Pogoji za pridobitev licence

Vložnik:

1. je star najmanj 19 let,
2. je uspešno opravil usposabljanje, ki ga je odobrila Švedska agencija za promet, za inštruktorja za letenje z jadralnim padalom ali z majem z motorjem,
3. je poučeval kot pomočnik inštruktorja na tečaju usposabljanja za letenje z motornimi jadralnimi padali in
4. je uspešno opravil teoretične in praktične preizkuse pred izpraševalcem, ki ga je imenovala Švedska agencija za promet.

Zmaj z motorjem

Pogoji za začetek tečaja usposabljanja za inštruktorja

Vložnik:

1. ima veljavno licenco za motorne zmaje ali za letenje z ultralahkimi letali vsaj 24,
2. je opravil najmanj 50 ur letenja z motornim zmajem ali,
3. ima dobro znanje o načrtovanju poletov;
4. izpolnjuje zahteve za sprejem, določene v operativnem priročniku, in
5. je primeren za inštruktorja in ima sposobnost poučevanja.

Pogoji za pridobitev licence

Vložnik:

1. je star najmanj 20 let,
2. je uspešno opravil tečaj usposabljanja ki ga je odobrila Švedska agencija za promet, za inštruktorja letenja z zmajem z motorjem,

Licenca

TSFS 2026:48

Priloga 3

3. je opravil tečaj za pomočnika inštruktorja za letenje z zmajem z motorjem in
4. je uspešno opravil teoretične in praktične preizkuse pred inštruktorjem, ki ga je imenovala Švedska agencija za promet.

Priloga 4. Za pilote jadralnih padal in zmajev z motorjem**Jadralno padalo z motorjem***Pogoji za začetek tečaja usposabljanja*

Vložnik:

1. je star vsaj 15 let in
2. je fizično primeren.

Pogoji za pridobitev licence

Vložnik:

1. je star najmanj 16 let,
2. je opravil tečaj usposabljanja za letenje z motornimi jadralnimi padali in
3. je uspešno opravil teoretične in praktične preizkuse pred izpraševalcem, ki ga je imenovala Švedska agencija za promet.

Zmaj z motorjem*Pogoji za začetek tečaja usposabljanja*

Vložnik:

1. je star vsaj 18 let in
2. je fizično primeren.

Pogoji za pridobitev licence

Vložnik:

1. je star najmanj 18 let,
2. je opravil tečaj usposabljanja za letenje z motornimi zmaji in
3. je uspešno opravil teoretične in praktične preizkuse pred inštruktorjem, ki ga je imenovala Švedska agencija za promet.

Pogoji za ohranitev veljavnosti licence

Da bi licenca ostala veljavna, je moralo biti v zadnjih 12 mesecih opravljenih vsaj 10 vzletov in pristankov. V nasprotnem primeru mora imetnik licence opraviti nov praktični preskus in ga uspešno prestati.

Če je bila licenca neveljavna več kot 36 mesecev, mora imetnik licence opraviti tudi nov teoretični izpit.